



BCU Cluj / Central University Library Cluj
Nro. 46.

**A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.**

*Költ Bétsben, Pénteken Decembernek 5-dik napján
1800-ik éjztendőben.*

T y r o l i s.

Cs. K. Kormányozó, 's-Tyrolis tartományának védelmezésére telyes hatalommal fel ruhaztatott Udvari Biztos; Gróf *Bissingen*, a' Tyrolisi lakosokhoz :

„Nemes, igaz jobbagyí hívségtek és Német egyenes gondolkodástok által, magatokat, valamint a' mindenek felett szeretett Moná chának, ugy az egész Európának szeméi előtt állandóúl megkülömböztető, Tyrolisiak!

„El-jött a' szempillantat, a' midön én titeket tartozó betses kötelekségem szerént ismét meg hívní kénytelen vagyok, hogy a' hazát minden felöl bé-ütéssel fenyegető, és az emberiséget bélda

nélkül való tsalárdsággal és ragadozó gonofzsá-
 gal beftelenítő ellenségnek — hazai rend-tartásc-
 tok szerént, vagy Stutzos Kompániákra ofzólva,
 a' mint már az ellenséget sok versben vizfzá
 nyomtátok, vagy pedig az ellenség előtt még en-
 nél is rettenetesebb fel-keelő *massában*, a' mint
 t. i. a' Hazáért és Monárcháért meg-fzúnés nélkül
 fáradozó Helytartó kívánni fogja — ellene állja-
 tok. Tsak az ilyen allhatatos és egy értelemmel
 való el-tökelttség — annak a' Mindenhatónak
 fegedelme által, a' ki a' hazának oltalmára, an-
 nak leg nagyobb veszedelmei között már oly fok-
 szor meg-jelent, és a' Cs. Kir. katonaságnak bölts
 és vitéz vezérlése által — nyomhatja mostan is
 vizfzá az ellenséget. Már meg-értettetek abból a'
 Hirdetményből, a' melyet nembrágen Báró Hil-
 ler Cs. Kir. Feldmarsehallieutenant 's egyfzers-
 mind Északi Tyrolisnak komandérozó Generális-
 sa, intézett hozzátok, azokat az indító okokat
 körülállásoson, a' melyek által szükséges kép-
 pen fel kelletik buzdítottódnunk egy olyan ellen-
 séggel való szembe szállásra, a' kinek czélozasa,
 nyilvánóságoson a' Vallásnak és a' Státusoknak
 semmivé való tevésekre vagyon intéztetve, a' ki,
 tsak hogy benneteket meg-tsalhallon, kélz minden
 tsalfa okoskodásokat elő venni, és a' ki a' maga
 pusztításra czélozó intézeteit, tettett békességes
 hajlandóság által fedezi, holott ugyan akkór, a'
 mi Monárchanktól néki ajánlatott minden bé-
 kességes fel-tételeket a' leg parantsolóbb kevély-
 séggel el-talzitja magától. Jussanak ezetekbe
 tehát, és ki ne vessétek elméitekből az 1796 dik,
 1797 dik, és 1799 dik, sőt a' most folyó ezten-
 dőnek is, ditsőffégetekre szolgált történeit — kö-
 vessétek ez akkór adott példákat ez után is —
 és bizzatok az Isten' fegedelméhez — tartsatok
 számot a' ti leg kedvesebb Monárchátoknak buz-
 gó háladatosságához — 's azoknak a' maradé-
 koknak áldásához, a' kik ti utánzatok a' leg sze-
 libebb Orizáglásnak védelme alatt boldogul el-

ni, réátok örömmel vizsgálja emlékezni, és titeket azért, hogy öket, áthatatos bátorságotok és megtsökkenni nem tudó el-tökéllettségetek által, név és szám nélkül való inségektől meg-mentettétek, áldani fognak." — Költ Nov. 22-dikénn 1800.

B é c s.

A' múlt hónapban nyert az ide való Univerzitásnál Orvos Doktori Diplomát Erdélyi fi Szozyori József Ur, a' ki már haza is ment, hogy Hazajafiainak szolgálatjokra lehessen.

Elegyes Levelek.

Páris, Nov. 17-dikénn: —

A' Spanyol Udvarból az Első Konsúlnak ajándékba küldetett *Andalusiai* ritka lovaknak száma 16. A' neveik ezek: 1. *Marolo*, 2. *Colegial*, 3. *Sereno*, 4. *Cigarero*, 5. *Cigueno*, 6. *Romero*, 7. *Barquero*, 8. *Carpentero*, 9. *Cometo*, 10. *Monarca*, 11. *Semprador*, 12. *Gamero*, 13. *Platero*, 14. *Fundador*, 15. *Jonagero*, 16. *Cantador*. Ezen lovak ma reggel a' katona paráde előtt ajánlottak bé *Musquits* Spanyol Követ Ur által az Első Konsúlnak a' *Thuilleridban*. Az Első Konsúl abban a' palotában adta ezen alkalmatossággal az audentziát a' Követ Urnak, a' mely a' nagy udvarra néz. A' lovak ezen udvaronn állottak sorban az audentzia alatt. A' Követ Ur meg-mútatta őket az Első Konsúlnak, és ajánlotta néki a' Király nevében. Az után le-ment a' Konsúl a' katona parádéra, a' hól egyenként vezették el előtte; az egész gálába öltözködött Spanyol formaruhás lovász mesterek a' lovas katonaság' frontja előtt az ajándék lovakat. Egy fő Lovász-mester, a' kit 4 alatta-valók kísértének, komandérozta ló hátonn, és ő is Spanyol Udvari Ifáló - mesteri formaruhába öltözködve, a' vezetőket. Az a'

pompa (igy szoll a' *Defenseur*), a' mellyel az Első Konsúl ezen ajándékot el fogadta, elegendően ki nyilatkoztatta, mely nagyra betsülje ő a' Spanyol Udvarnak hozzá való hajlandóságát.

Ezen fényes katona-parádénn Gen. *Moreau* is jelen volt. (Még hát ekkór nem hagyta vólt oda Párist: hanem, a' parade után utolsó audentziája vólt az Első Konsúlnál).
Páris, Nov. 18 dikánn: —

Gen. *Moreau*, viszszá útaozta' táborhoz. — Hogy az ő felesége, a' Párisi szépek között a' leg szebb és leg kellemetesebb légyen, egy szájjal erőssitik mindenek. Ugy látszik, mintha minden kellemetességek ő benne akartak volna szülni. —

A' *Lyoni Atheneumtól* ezek kaptak, mind *Tudós Társak*, *Diplomákat*, u. m: Mind a' három Konsulok; a' Belső Minister *Bonaparte Lajos*, a' Külső Minister *Talleirand*; továbbá, *Chaptal*, *Röderer*, *François-de Nantes*, *Boissy d' Anglas*, *Garrat*, *Pastoret*, *Piis*, *Laharpe*, *Cubieres*, *Fontanes*, *Vigée*, *Sicard*, *Saint Ange*; a' fejer népek közzül pedig, *Dubocage* aszistonság, és *Boharnois Fanni*.

Strasburg, 20. Nov. — „Gen. *Moreau*, ma, viszszá érkezék Párisból ide. — „A' *Swéwiai* kerületből, nagy summa kész pénz érkezett ide által, a' mely Frantzia országnak belső részeire vitetik. — „*Lecourb* Generálifit egy czifra flintával ajándékozta meg Párisban léte alatt az Első Konsúl, nemzeti megjutalmaztatásnak neve alatt, azért, hogy *Juniusnak* 19 dikénn *Blindheimnál* a' Frantzia seregekkel a' Duna vizénn kerefsztül ment.

Ide nyomtattatunk néhány leveleket azon Nov. 9 dikénn kegyetlenkedett szélvészről, a' melyről a' közelébbi Kurirban röviden irtunk:

Dünkirchen 10. Nov. — „A' tegnapi szélvésznek nem vólt még példája. Gyanítható képpea

valamely igen távól történt föld-mozgás által okoztatott. Menydörgés, villámlás, menykőhullás, föld-rengés, eső, egyesülve kegyetlenkedtek, mintha az egész természet, és minden élető állatok, fel-támadtanak volna. Itt egy ház is nem maradt bántódás nélkül, és sokak omlottanak-le egészszén. Két hajók a' kikötő helyben, a' melyek sóval és dohánnal vóltak terheltetve, egyfzeriben ugy el-süjvedtek, hogy tsak egy ember sem menekedhetett ki rollok. A' halász hajók is mind el-süjvedtek egy ágyus-sajkával együtt. A' környékünkön 30 szelmalmok rontattak öszsze. A' falusiak' állapotja még irtóztatóbb. A' *Gravelinesi* torony le dőlven, 10 személyt ölt meg.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
 „Mi (egy ir egy Frantzia orszagi utazó) Nov. 9-dikénn dél előtti 10 órakor indúltunk ki *Peronne* várossából posta-szekérben, a' midön egy kegyetlen szélvész támadván, olyan módon kezdete ingatni a' szekerünket, mint a' süjvedő félben lévő hájót szokták a' meg haragudott habok hányni vetni. *Chambroy* mellé érkezvén, itt mind a' 6 lovastól és szekerestül együtt egy nagy motsárba tsapott bennünket, a' hól egymásonn fetrengvén, a' szekér' ajtaját fel-nyitni és ki bújni kén-telenítettünk. Egy aszszony első akarván lenni, alig lépett ki, hogy a' szeltől el-kapattatván, a' síkságonn 200 lépésnyire repítettett. A' többek, hogy ugy ne járjunk, mint ő, egy nagy fának a' töve mellé le-térdeltünk, és egy erős kötéllel oda kötözködtünk. Innét néztük, hogy a' házak miként omladoznak, a' kémények, fedelek miként hanyattatnak, a' tornyok hogy dölédeznek, a' barmok miként keresik nyargalva a' meg-ma-radásra való helyet etc. Egy közel lévő helységben, éppen ez alatt gyuladás támadván, 300 hazak lettek oda. *Dünkirchen* felé ugy bé-töltötte le-dőjtött élőfakkal az ország útakat az erdős helyekenn a' szél, hogy azokonn lehetetlen járni addig, míg meg nem tisztittatnak.“

Amsterdam, 13. Nov. —

„A' 9-diki szélvésznek pusztításairól szolló tudósítások, minden napokonn keserveesebbek. Sok hajók, mint a' laptá, úgy tsapattattak partjainkhoz. A' *Maas'* torkánál és *Texelnél* vigyázó Anglus hadi hajók is, prédájivá lettek, leg alább nagy részint, a' dühösködő habóknak. Itt benn a' városban is ölettettek-meg nem kevés emberek. *Kantelaar* nevü lakos, terhes feleségével együtt, éppen ekkor vitetvén magokat gyalogkotsiban haza, mind ketőjük egyszeriben halálra ütettett valami fedéltől. Az ide való kikötőhelyben 60 hajók rontsoltattak öszsze; a' *Texeli* öbölben is 30 hajók ragadtattak el vasmatskőjükről, és most itt ott meg fenekelyek liborvécük rongyoson. Egy *Maassuisi* hajó 35 hajóslegényekkel együtt süjdedt-el, a' kik 135 özvegyeket és árvákat hagytak magok után. Tsak az a' szerentséje vólt még ily nagy szerentséllenségében is Hollandiának, hogy a' szélvész nem Észak és Napnyugot, hanem Dél és Napnyugot közzül tsapta a' tengert, mert külömben annyira fel-duháztotta volna a' *Zuiderzeet*, hogy talám fél Hollandia víz alá heritődött volna.

Fliefsingen 10. Nov. —

„Itt 9 órakor kezdődött tegnap dél előtt az ifzonyatos szélvész. A' vasmatskákonn itt állott 4 Frantzia Fregátok közzül a' *Carmagnole*, a' vasmatskáról el-kapattatván, egy óra távolságra egy porondonn meg feneklett, az *Incorruptible* és *Pursuivánt* is, erőssen megkárosiattak; a' *Fondroyant* hasonlóképpen meg feneklett itt az öbölszélben. A' szerentséllenség minden felé egyforma. Sok hajós legények a' tengerbe veztek. A' szélvész 7 órát tartott.

London, 10. Nov. —

„Itt tegnap u. m. vasárnap dél előtti 11 órakor, oly rettentő szélvész támadott, a' milyent tsak valaha Anglia látott. A' kémények és házfedelek az utzákonn minden felé ifzonyu ro-

pogással és rohanással le-hullani szemléltetvén, nagy félelem foglalta vólt el a' Londoniakat. Az utzákon sok emberek agyon üttettek, sokak pedig terhes sebeket kaptak. A' leg nagyobb fákat gyökereftül együtt ki tekerte a' szél. A' *St. Jamesi* kertben nevezetesen, olyan szál hártsfákat tekert ki, melyeken nem tudnak eléggé bámulni a' Londoniak. Egynégy szegeletü lapos kövekből (Schieferbö) való fedelnek is le szakasztotta egy részét. Más épületek' fedeleiknek le-hullása közönséges vólt. Lehet képzeln, mitsoda nagy megrettenéssel rohantának ki az emberek' a' Sz. Kelemen' templomából, minekutánna a' szél az ablakokat a' rámaikból kiragadván a' fokaság közé csapta vólaa. *St. Jamesi* templomokban is történtek éppen a' foházkodó népek benn-léte alatt ilyen ifzonyuságok. A' *Weimouthi* postaszekeret, el-kapta az ország útról a' szél, és sok utazókat meg-sebessített. Az *Oxford* utzában két ház omlott le, hanem a' mi bámulásra méltó, a' benne jelen lévő lakosok közül, egy is meg nem ölettetett. Londonban csak valami 20 minutákat tartott a' szélvész, hanem egy utzát se lehetne itt még is olyant találni, a' hó! jelit ne lehetne szemlélni. A' hajóknak kárvallása meg-mondhatatlan. Az egész *Portsmouthi* hajós sereg el kapattatott a' vasmatskáiról; egy 600 tonnás *Incredible* nevü szállító hajó ugyan ott meg feneklett, az arbotzfája le-dőlt, a' feneke bé-tört, és a' rajta vólt emberek élet vefedelem között töltötték el azon 3 órákat, míg ki-montódkettek. Sok más kikötőhelyeinkben még a' hadi hajók is megfojztattak, vasmatskáijktól, köteleiktől, vitorláiktól, és egyéb e' féle készületeiktől. Kétség kívül az olyan hajós-seregek jutottak ezen szélvésznek ideje alatt felette keserves állapotra, a' melyeket az, a' szabad tengerekenn kapott elől. A' *Southwarki* szalma-papiros malom is, nagy restegéssel egészízen öfzfze omlott."

Ez a' nagy szélvész azonközben, nem csak az *Oceanuson* és ennek partjai körül, hanem még a' bejebb fekvő tartományokban is kedvetlen ujjság volt. A' *Kliviai* vidékekről is azt írják, hogy ott is nagy pifztításokat tett. *Wéselben* kevés ház' fedelit hagyta épen, és a' legvastagabb szál fákat ki-tekerte gyökereestül. A' Frantzia ágyuk, a' melyek 1794-ben éppen ezen vasárnapon tüzeltenek volt *Wésel'* váraira, koránt sem rontották meg azokat olyan erősen, mint ez a' mostani szélvész. *Xantenben* egy szélmalom meg nem állítottatván, oly nagy sebességgel forgott, hogy lángot kapott és földig égett.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

London, 14. Nov. — „

„A' két utolsó az Angliai és Frantzia Országglószékek között folytatott, levelezések közül, a' mely t. i. azt foglalta volt magába, hogy az alkudozások mitsoda okokra nézve szakadtanak légyen félbe, már még a' minap minden Ujjságokban ki-hirdettetett. Lord *Grenville* a' Felső Házban, és *Dundas* az Alsóban, most már a' több ide tartozó leveleket is a' Parlamentom' elibe terjesztették, és minden *Londoni* Ministerialis's nem Ministeriális levelek ezekkel vagynak ma tele.

A' Frantzia Országglószéktől leg előbbször javasoltatott fel tételek ezek voltak: —

„1) Légyen fegyvernyugvás a' Frantzia Republikának és Nagy Britannianak seregeik között. 2) A' hadi és kereskedő hajók ezen fegyvernyugvásnak ideje alatt szabad hajókázást folytathassanak, és azok a' rendtartások állittassanak fel, a' melyek a' had' kezdete előtt szokásban voltak. — 3) A' mely hajók Fruktidortól fogva elvétetődtek, mind adattassanak vissza. — 4) *Máltha*, *Alexándria* és *Belleisle* (melyeket t. i. az Anglus hajók bé-zárva tartanak), helyheztetődjenek

az *Ulma*, *Philipsburg* és *Ingólstadt* váraik' állapotjokhoz hasonló állapotba (itt még az az idő értetik, midőn ezen várak már megszállva voltak ugyan a' *Moreau*' seregétől, de az eleségnek ezekbe bévitettetése megengedett) az az, hogy minden neutralis hajók evezhessenek bé azok köti helyekbe, és eleséget szállithassanak bé azok ba. — 5). A' *Brestet*, *Kadixot*, *Toulont*, és *Fliesingát* bézárva tartó hadi hajók, evezzenek ha za onnét tulajdon kikötőhelyeikbe, vagy leg alább távozzanak el azoktól, annyira, hogy a' partok ról ne lehessen látni őket. — 6) Három Anglus tisztek küldettefennek el, egyik a' Közép tengeri vezérhez, másik a' Máltát, harmadik pedig az *Alexandriát* bézárva tartó vesztékhez, hogy tudósítsák, és rendeléseket vigyenek hozzájuk, az iránt, hogy magokat ahoz tartsák. A' három Anglus tisztek, hogy a' nevezett helyekre annál hamarább eljuthassanak, Frantzia országonn ve gyék útjokat, keresztül. — 7) A' *Spanyol Királyi Felség* és a' *Batava Respublika* is foglaltassanak bé ezen fegyvernyugvas béli alku alá. — (Az Angliai Országglószék' fetelete és egyebek, mász szór következnek).

Az Angliai Országglószék' részéről való békes séges nyilatkoztatást Frantzia országhoz, az Anglus Követ Lord Minto tette vólt Bétsben, ki nek irását és jelentését, melyben a' Nagy Britan niai Felségnek az alkudozásokhoz való hajlan dóságáról nyilatkoztatás tétetődött, Báró *Thugut* küldötte el a' Frantzia Országglószékhez. Az az utáni költsönös nyilatkoztatások, *Londonban* a' meg hatalmazott Frantzia Bízto *Otto* hazafi és Lord *Grenville* között, a' *George* Kapitány és *Hammond* közbenjárások által, folytattak.

Az Anglus közönséges levelekből olvassuk, hogy *Pétersburgban* egy jelentés közöltetett légyen az ott lévő külső Udvarok' Követjeikkel, mely ben az Anglus hajóknak a' kereskedő hajókat ki

séő Dánus fegyveres hajók iránt ki-mutatott magók viseletjeokről panaszol Ő Császári Felsége, és ki-nyilatkoztatja, hogy a' tengeri jusoknak fenntarthatása végett, a' fegyveres neutralitásnak új-jantoni fel-állíttatása, szükséges volna.

A' Parlamentom Felső Házában Lord *Sommerset*, az Alsó Házban pedig *Wrottesley* ajánlották a' mostani alkalmatossággal a' Király' beszédjére tétetödni szokott Meg-közfönö Válofzt; a' mely is a' Felső Házban 5 vótumok ellen 45 tel, az Alsóban pedig 24 ellen 104-gyel, határozatott-meg. *Pitt* is mondott-el egy beszédet, a' melyben előbb az eleségnek mostani nagy drágaságáról emlékezett, az után pedig olyan nyilatkoztató-sokat tett, hogy ha Anglia mostanában Csuj sem-mi halzmos békeiségre nem léphetik a' Frantziákkal, szükséges leszen a' Királyt a' hadakozásnak hathatós folytatásában tovább is segíteni. Beszéllettenek, *Sheridán*, *Grey*, 's mások is.

Konstántzinápoly, 25. Okt. —

„*Sidney Smith* már most, minekutánna az Egyiptom mellett vigyázó Anglus hajóknak vezérlésében más által fel-tseréltetett volna, útját Anglia felé folytatja.

„A' *Kapitán-Bascha* még Egyiptom mellett evez ugyan, hanem minden órán vilzfá fog onét ide indulni hajóinak egy részével, a' más részét pedig Egyiptom mellett fogja hagyni.

„Admirál *Utsakow* még az egész Orosz hajós sereggel a' Konstántzinápolyi tsatornában tartózkodik, Minthogy a' *Porta* a' Frantziákkal való ellenségeskedésének kezdetében oly ígérertet tett vólt, hogy a' Földközéptengeren való egyesült hadi munkára bizonyos summa pénzt fog bizonyos időkben fizetni, ugy látszik, hogy most ennek fizetésében némü-némü akadályok adták magokat elő, és Admirál *Utsakow* előbb el-várni szandékozik ezen terheknek el-háríttatódásokat, 's az

után fogja útját a' vezérlése alatt lévő Orosz hajókkal *Krimia* felé tovább folytatni.

A' mi az egyesült Orosz és Török tengeri fegyveres erő által a' Francziák kezéből kivételt *Velentzei* vólt hét szigeteknek jöendő béli állapotjokat illeti, minthogy az ezek iránt kötött Egyezés az Orosz és Török Császári Udvarok között, közelébről költsönösön meg erősített, és ki-tseréltetett: erre való nézt igen fényes vendégséget adott itt Konstantzinápolyban az Orosz Követ Gen. *Tamara*, a' melyen az említett 7 szigetek' küldöttjeikenn kívül minden itt lakó idegen Követek, kereskedés béli Konsulok, és egyéb elő kelő fzemélyek jelen vóltak, hogy ezen ~~Fekete-tengeri~~ ~~Egyezéshez~~ ~~irányt~~ ~~melibálla~~ ~~Öt~~ ~~szere~~ ~~ntsét~~ ~~kivánnyanak~~. Miben álljon ez az egyezés, már régen körülállásoson meg irtuk, t. i.: Hogy a' 7 *Velentzei* vólt szigetek, *Korfu*, 's- a' többek, *Joniai Respublika* nevezet alatt egy független Státust formáljanak; hogy ezen függetlenségért ez az ujj Respublika a' Török Udvarnak bizonyos mérséklett sumrát fizessen; hogy a' kereskedést a' Fekete tengerenn is folytathassa, a' hova következésképpen a' Konstantzinápolyi tenger-tsatornán kereftül hotsáttassék, 's több e' félék. - Némelyek szerént ugyan ezen egyezésnek cikkelyei között vagyon az is, hogy valamint a' *Joniai Respublika*' kereskedő hajóinak meg-engedi a' Török Udvar a' Konstantziuápolyi tsatornána a' Fekete tengerre való bé-evezést, éppen azon módon az Orosz kereskedő hajóknak is meg-engedi, hogy a' Fekete tengerről a' *Joniai* tengerre, azon tsatornán kereftül evezhesenek.

Egyiptomnak állapotjáról nagy halgatás vagyon a' Török Udvarnál.

A' *Battal-Bascha*' 15 ezer emberekből álló serege, a' mely Konstantzinápoly mellett gyűlt ölfzse, és a' melyről eleinten ugy folyt a' hír, hogy *Egyiptom* ellen a' *Nagy Vezér*' segítésére fog-

na küldtetni, már nem oda, hanem *Paschwan-Oglu* ellen *Viddin* felé fogja útját folytatni. — Ennek a' nyughatatlan *Baschának* ujjantoni felátmadása, nem kevés alkalmatlanságot kezdett ujjanton okozni a' *Portának*, a' mely annyival kedvetlenebb moltan, kogy azok a' tolvajkodó csoportok, a' melyek a' minapában *Adrianopel'* táj. ját sokáig háborgatták, most ujjanton nagy vakmerő bátorsággal hozzá kezdettenek a' magok kártékony béütéseikhez. A' *Roméliai*, *Erdélyi*, és *Ausztriai* kereskedő csoportoknak útjok, vagy egészszén elvágódott, vagy leg alább nagy kerüléssel tétetődhetik. A' Kurirok is tsak *Várna* fele juthatnak-el *Konstántzinápolyba*.

Mayland, 6, Nov. — „

~~BCU Október 30-dikán a' University of Cambridge fogtanak-el~~
 itten 16 ízemélyeket, a' kik nagy bünnel vádoltatnak. Azt mondják, hogy a' *Brune* fő vezér, a' *Cisalpinai* Republikánál lévő *Petiet* Minister, az *Olosz* országi tábor' stábjának vezére *Oudinot*, és *Vignole* Generálisok' életeik ellen törekedtenek volna minyájon, és hogy éppen *Párisból* a' *Politziai* Ministertől *Fouche* hazasítól érkezett volna a' hír-adás, a' melynek lehet közlönni, hogy a' veszedelmes czélozások meg-előztethettek, és hogy a' bünösök el fogáttattak.

Colin Péternél, a' ki az el-fogáttattak közül a' főbiknek lenni látszik, sok levelek találattak-meg. Az ő meg ítéltetésekre ki-rendeltett *Commissió*, ugy találta a' dólgot, hogy *Collin Péter*, a' 15-dik *Vadász* Regimentbéli volt Kapitány, az ellenséggel levelezett légyen : melyre nézve ötet halálra ítélte. Halálra ítéltettek továbbá, a' *Maylandi* *Ausztriai* Katona Ispotály' Gondviselője lovas Kapitány *Ripi* (vagy *Rippel*), és *Ausztriai* szolgálatban lévő *Rohan* seregebéli Strázsa-mester *Baraux*. Kapitány *Collin* agyon is lövetett, hanem a' két utólsoknak meg-ölettetések, a' kik *Collinnal*, ugyan azon levelezésben voltak részeseek, még el-halasztatott.

Génubban is kemény nyomozás vétetett valami gyilkos szándéku emberek ellen munkába, a melyre az adta az alkalmatosságot, hogy Okt. 30 dikáon estvéli 8 orákor, mikor Frantzia Gen. Müller az A ljtánsával együtt theatromra indulván a' házából ki-lépett volna, hozzá löttek. A' gyilkos azonnal el fogattatott; az ólta pedig többen is árestáltattak. Azt tartják, hogy ezek a' Cis-álpinai, és Génuai sok féle orozkodások, mind tsak azon egy ölfzfe esküvésnek ágai, a' mely Párisban az Első Kousul ellen vólt forraltatva.

Lüneville, 14. Nov. —

„BGU Glajk Central University Library Cluj”
 adott itten, a' melyre számos Frantzia Stábtifztekenn kívül, Gen. Clarke nevezetesen hivatalos vólt. Az az alkudozás béli erőszak nélkül való egy ügy mód, a' melyel itten foglalatosságaikat folytatják a' Követ Urak, mint az ég a' földtől annyira különbözik a' dolgoknak *Rafidti* gyanus és erőszakos folyamatjoktól. Mégtsak a' társalkodásból is, itt *Lünevilben*, egészen távol vagy on minden némü Jákobinusi durvaság; nem látni a' férjfiakat veres sapkával, hoszszú körmökkel, és motskos szakállakkal a' leg kényesebb társaságokban, és nem *te's-tugatják* a' finom érzékenységu afzszony-ságokat, hanem *Madámoknak* 's *Mademoiselléknek* nevezik őket.

München, 24 Nov. —

Desolles, Richepans, Walter, Larmarche, Lahorie, 's-több más Generálisok, tegnapelőtt estve ide vízfzáz érkeztenek. *Moreau* fő vezér is meg-jött tegnap dél-utáni 3 óra tájban. Környékeinkenn nyüzsgenek a' Frantzia seregek. Az ezen vidékeken komandírozó Osztályos és Brigadéros Generálisok, mind ide várattatnak, sőt már többire meg is érkeztenek. A' Frantzia fő hadi szállás itten vagy on. Minden szobák és kamarák,

Frantzia katonákkal vannak tele. Egy tojásnak, 4—5 krajtzár az árja.

A' Lech' vize mellől, 26. Nov. —

Mint bizonyított úgy irhatjuk innét, hogy a' fegyvernyugvás tegnap estve 3 napokkal megtoldatott: a' melyeknek el-telések alatt várattik Párisból visszjá az a' Kurir, a' mely mindeneket meg fog jobbra vagy balra határozni.

Frankfurt; 21. Nov. —

Gen. *Augereau* még a' fegyvernyugvásnak fel mondatása előtt, olyan parantsolatot botsátott a' vezérlése alatt lévő seregekhez, hogy a' Generálisok, az alattok lévő katonákat a' legkedvetlenebbj / Central University Library Gyűjtemények, s-öket szüntelen való mozgás által szoktassák hozzá előre a' téli táborozáshoz. Azon is rajta legyenek, hogy a' Frantzia katonák jó fenyték tartás által ajánlják magokat a' Német országi lakosoknak.

Aschaffenburg, 24. Nov. —

„Ma estvéli 4-gyedfél óra tájban, a' fegyverfzűnés' idének el-telése előtt, két versben meg kérettettek az ellenséges csoportok, hogy a' mi hídunkat és a' *Ménus* vizének egész bal partját, önként nagyják ide. Midőn azonban ök ezt tselékedni telyességgel nem akarták volna, az 5-re egy fertálykór, lovas és gyalog seregeink által, oly jó rendel, bátran, böltsen, és vitézül meg támadtattak, hogy már 8 óra tájban mindenütt néhány orányi távolságra visszjá verettettek vólt. Néhány 100 lovasok és gyalogok el-fogattattak közülök. A' mi Fegyvertármesterünk *Albini* Ur ö Kxc. maga, a' verekedés' helyére lovagólván, személyesen tette a' rendeléseket. a' mely által nem kevésbé elő mozdította katonáinknak szerentsés viaskodásaikat. A'

szép napfény, lágy idő, és az estvéli szép hóldvilág is, jól szolgáltanak seregeinknek. A' haza szeretet, egy szív-kedv, minden ki-fejezések felett való katonáinkban.

Frankfurt, 25. Nov. —

„Az ellenségeskedések el kezdődtenek. A' Frantzia és *Moguntziai Vál.* Fejedelmi seregek között tegnap *Aschaffenburg'* táján verekedés vólt; melynek körülállásai még nem tudatnak. Tegnap estve *Augereau* fő vezér is el-indúlt *Offenbachból* a' tsarázó hely felé. Már néhány sebes Frantziák is hozattattak bé ide.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Zug a' hír, hogy a' Tyrolisi szélenn is estek vólna már ösfze tsápások: de bizonyost, még eddig tsak enyit olvastunk, hogy a' fegyvernyugvásnak meg-ho'fzszabbítottóhatása, nem is remélhető; a' Frantziák' kívánsága szer felett való; a' vérekedésre tehát egész Tyrolls kéfszen áll, hogy a' ranziák' fenyegetődzéseiknek meg felethellen,

Magyar Ország,

Lossontz 25. Nov. — „

„A' Nemzeti Magyar jádfzó társaság, mostanában, Nemes Lossonc várasában mulatja az érdemes közönséget. Valójába a' Tek. Ns. Nográd Vármegyének, 's különösen Ns. Lossonc városának az ezen nemzeti magyar tarsasághoz mutatott kegyes pátróciniuma, meg érdemli hogy közönségesse tétetődjön; hogy ez által, más nyomos okok mellett mintegy fel buzditassanak a' több hazánknak Vármegyei és nagyai, ezen, a' nemzeti characternek fenn tartására, nyilvánlóknek és az erköltsnek ki pallérozására és gyarapítására leg jobban meg kívántató institutumot előmozdítani; batorságba tévén már valaha az azt,

ellene eleitől fogva dühösködő szélveszek ellen; mellyek már egyszer csak nem a' leg nagyobb virágzásából, a' semiségnek örvényébe meritették. Méltóztatott azt a' Felsőség kegyelmesen meg engedni, 's csak mi magunk akadályoztattuk annak virágzását, nemzetünknek kárára és gyalázatjára, a' melly csak maga van még a' pallérozott világban, a' hol ez a' hasznos institutum nem gyámolittatik. Valójába ezen társaságnak érdemes Kormányozója *Kelemen László* Úr is, a' ki a' társaság mellett eredetől fogva tett fáradhatatlan munkálkodásaival apolgattya aztat; meg érdemlené, hogy hazánk' tehetős fiaitól segítőtöndne. — Decembernek tizenkettödikéig még Lossonczon fog maradni a' társaság, annakutánna pedig hazatér, a' hol a' teljességig már kézfénnyel van, mint állandó helyere fog le menni."

J e l e n t é s.

Eddig mind csak irkáltunk arról Erdemes Olvasóinknak, hogy Magyar országban is van hazánkfiaink közül olyan, ki a' Stereotypust tökéletességre vitte, a' mint ki tétzik azon példából (mely azon tablával ván nyomatva, melyet a' készítő *Falka* Úr öntött) mely a' Magyar Kuriruknak 11-dik árkussában 113 dik lapon ván nyomatva. Hogy ha abba a' formatumba akármely könyv kijön és foglal magában 96. oldalt mozgó betűben, tehát ezen egész könyv nyom 255 fontot, Stereotypusba pedig csak 36. és a' hasznos a' matériába 219 minden Columnából, ki tétzik hát ha vastagabban önti is az ember a' táblát, mely nemcsak Classikus auctorokra, logarithmosos Tablákra, hanem egy szóval nagyobb 's-nevezetes dolgokra is hasznos lézen az Országba, mikor egyszer vele fognak nyomtatni etc.

P. D.